

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391, Budapest 62. Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/65/2015.

Iktatószám: Vj/65-10/2015.

Nyilvános változat

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Deloitte Legal Szarvas, Erdős és Társai Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvédek: dr. G. P. és dr. E. G.; 1068 Budapest, Dózsa György út 84/C.) által képviselt **Veolia Voda S.A.** (36-38. avenue Kleber, 75016 Párizs, Franciaország) kérelmezőnek összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban - melyben további ügyfélként részt vett a szintén a Deloitte Legal Szarvas, Erdős és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **Berlinwasser International GmbH** (Stralauer Straße 32. 10179 Berlin, Németország) - meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa engedélyezi, hogy a Veolia Voda S.A. közvetlen egyedüli irányítást szerezzen a Berlinwasser International GmbH felett.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a közléstől számított harminc napon belül kérhetik a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, az ügyfelek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevélben terjeszthet elő.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett összefonódás

- 1) A Veolia Voda S.A. (a továbbiakban: Veolia) a 2015. április 29. napján kötött szerződéssel megvásárolja a Berlinwasser International GmbH (a továbbiakban: BWI) részvényei 100 százalékát.
- 2) A Veolia az 1) pont szerinti részvényvásárláshoz a 2015. június 29-én benyújtott kérelmében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló,

többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján kérte a Gazdasági Versenyhivatal engedélyét.

- 3) A kérelmezett összefonódás a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján – a felek nyilatkozata szerint – nem bejelentés köteles. Az összefonódás engedélyezésére Magyarországon kívül más ország versenyhatósága előtt nem indult eljárás.

II.

Az összefonódás résztvevői

A Veolia-csoport

- 4) A Veolia a Veolia Environnement által irányított vállalkozáscsoport (a továbbiakban: Veolia-csoport) tagja. A Veolia-csoport világméretben nyújt energetikai, hulladékgazdálkodási, valamint víz- és szennyvíz-szolgáltatásokat.
- 5) A Veolia-csoport magyarországi tagjai közül a Szegedi Vízmű Zrt. Szeged és Algyő közigazgatási területén szolgáltatja az ivóvizet, elvezeti a szennyvizet és a csapadékvizet, továbbá karbantartási és rekonstrukciós munkákat végez, valamint melegvíz-szolgáltatást is nyújt. A Veolia Víz Tanácsadó Zrt. tanácsadási és vagyонkezelési szolgáltatást nyújt.
- 6) A Veolia-csoport külföldön honos tagjai a 2014. évben Magyarország területén nem értek el nettó árbevételt. A Veolia-csoport fenti két magyarországi tagja a 2014. évben – az egymás közötti forgalom nélkül – együttesen [...] forint nettó árbevételt ért el.
- 7) A Veolia a BWI-vel közösen irányítja a kizárólagosan vagyonkezelési tevékenységet végző Csatorna Holding Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: Csatorna Holdingot). A Csatorna Holding által irányított vállalkozások (a továbbiakban együtt: Csatorna-csoport) Budapest és Budaörs közigazgatási területén végeznek szennyvíz elvezetési és tisztítási szolgáltatást, valamint ahhoz kapcsolódó mélyépítési munkákat. A Csatorna-csoport a 2014. évben – a csoporton belüli forgalom nélkül – [...] forint nettó árbevételt ért el.
- 8) A Veolia és a Csatorna-csoportba tartozó Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. (a továbbiakban: FCSM) közösen irányítja az „ÉRD ÉS TÉRSÉGE” Regionális Vízközmű Kft.-t (a továbbiakban: ÉTV), mely Érd, Törökbálint, Tárnok, Diósd, Sósút, Herceghalom, Pusztazámor településeken nyújt ivóvíz, valamint szennyvíz elvezetési és tisztítási szolgáltatást. Az ÉTV a 2014. évben [...] forint nettó árbevételt ért el. A Veolia, az FCSM, valamint az általuk közösen irányított ÉTV alkotta konzorcium által irányított Érd és Térsége Csatorna-szolgáltató Kft. (a továbbiakban: ÉTCS) Érd, Diósd és Tárnok települések szennyvíz-közmű rendszerét üzemelteti. Az ÉTCS a 2014. évben [...] forint nettó árbevételt ért el.

A BWI

- 9) A más vállalkozás felett irányítási joggal nem rendelkező BWI befektetés-tervezési, tanácsadási, irányítási és üzemeltetési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozás.
- 10) A BWI kizárólagos magyarországi tevékenysége a Csatorna Holding részvényeinek tulajdonlása. A BWI a 2014. évben Magyarország területén nem ért el nettó árbevételt.

III.

A vízi közműszolgáltatás szabályozási háttere

- 11) A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény és a vízközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) részben települési önkormányzati, részben állami feladatként írja elő a közműves ivóvízellátással és a közműves szennyvíz-elvezetéssel és tisztítással (együtt: vízi közműszolgáltatás) kapcsolatos feladatok elvégzését. A Vksztv. 65. § (1) bekezdése értelmében a közműves ivóvízellátás és a közműves szennyvíz-elvezetés és -tisztítás díját a vízi közmű ellátásért felelős miniszter rendeletben állapítja meg.
- 12) A fenti jogszabályok alapján vízi közműszolgáltatást kizárólag állami vagy önkormányzati többségi tulajdonban lévő vállalkozások végezhetnek. Ennek megfelelően a Veolia, illetve a Veolia és a BWI együttesen csak kisebbségi (közvetlen vagy közvetett) tulajdoni hányaddal rendelkezik az előzőekben említett vízi közműszolgáltatást végző vállalkozásokban, irányítási joguk a többségi tulajdonos önkormányzattal kötött megállapodásokon alapul, melynek értelmében jogosultak a vezető tisztségviselők többségének kijelölésére. Szintén a fenti jogszabályok alapján adott településen további szolgáltató piacra lépésre nincs lehetőség. Ez egyébként a vízközmű szolgáltatás esetében gazdaságilag sem lenne indokolt, mert a vízközmű szolgáltatás természetes monopóliumnak minősül, vagyis egy további szolgáltató piacra lépése a költségek növekedését eredményezné.
- 13) Más hálózatos szakmákkal (pl. energetika, hírközlés) szemben a vízközművek esetében nincs összefüggő országos hálózat, az egyes vízi közművek elkülönült hálózatokat építenek ki és üzemeltetnek, melyek lokális jellegűek, azaz nem országosak, illetve nem egymással akár egy összefüggő rendszerben regionálisan összekapcsolódóak.

IV.

Engedélykérési kötelezettség

Összefonódás

- 14) A Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez valamely tőle független vállalkozás felett, vagy több tőle független, de egymástól nem független vállalkozás felett.
- 15) A Tpv. 23. § (2) bekezdése szerint közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a) a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékaival rendelkezik, vagy b) jogosult a másik vállalkozás vezető tisztségviselői többségének kijelölésére, megválasztására vagy visszahívására.
- 16) A BWI részvényei 100 százaléka a Veolia által történő megvásárlása a Tpv. fent hivatkozott 23. § (1) bekezdés b) pontja és 23. § (2) bekezdés a) pontja alapján, mint egy tőle független vállalkozás feletti közvetlen egyedüli irányításszerzés vállalkozások összefonódásának minősül.
- 17) A Tpv. 23. § (3) bekezdés a) pontja szerint közvetett irányítással rendelkezik a vállalkozás azon vállalkozás felett, amelyet az általa közvetlenül irányított vállalkozás – vele együtt vagy önállóan – közvetlenül irányít. Erre tekintettel a Veolia-nak a BWI feletti közvetlen egyedüli irányításszerzése egyben azt is jelenti, hogy a Veolia a Csatorna Holding közvetett egyedüli irányítójává válik. A Tpv. 23. § b)-d) pontjaira tekintettel szintén egyedüli közvetett irányítója lesz a Veolia a Csatorna Holding által a Tpv. 23. § a) vagy b) pontja szerint irányított vállalkozásoknak (a Csatorna-csoport tagjai), továbbá a Csatorna-csoportba tartozó FCSM és a Veolia által közösen irányított vállalkozásoknak (ÉTV, ÉTCS¹).

Küszöbértékek

- 18) A Tpv. 24. § (1) bekezdése szerint a vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivataltól engedélyt kell kérni, ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt ötszázmillió forint felett van. A Tpv. 27. § (1) bekezdése alapján a nettó árbevétel számítása során nem kell számításba venni az azonos vállalkozáscsoportba tartozó vállalkozások egymás közötti forgalmát. A Tpv. 27. § (2)

¹ Tekintettel arra, hogy az ÉTCS-t irányító harmadik ÉTV-t is a Veolia és az FCSM közösen irányítja.

bekezdése értelmében külföldön honos vállalkozás nettó árbevételének számítása során a Magyarország területén eladott árukból az előző üzleti évben elért nettó árbevételt kell figyelembe venni. A Tpvt. 27 § (5) bekezdése alapján a közösen irányított vállalkozás nettó árbevételét egyenlő arányban kell megosztani az azt irányító vállalkozások között.

- 19) A Tpvt 26. § (2) bekezdés b) pontja alapján az összefonódás közvetlen résztvevőjének minősül a közvetlen irányítást szerző vállalkozás, valamint az a vállalkozás, amely felett irányítást szereznek. A (3) bekezdés szerint közvetett résztvevőnek minősülnek azon vállalkozáscsoport [Tpvt. 15. § (2) bekezdés] további tagjai, amelybe a közvetlen résztvevő tartozik. Az (5) bekezdés értelmében érintett vállalkozáscsoport a (2) bekezdés szerinti valamely közvetlen résztvevő és az ahhoz kapcsolódó közvetett résztvevők együttese. Az előzőek alapján a jelen összefonódás közvetlen résztvevői: az irányítást szerző Veolia, valamint az irányítása alá kerülő BWI, miáltal összefonódással érintett vállalkozáscsoportnak a Veolia-csoport és a BWI minősülnek.
- 20) A fenti két vállalkozáscsoportnak a Tpvt. 27. § (1) és (2) bekezdése szerint számított nettó árbevételét (Veolia-csoport: [...] forint, BWI: 0) a Tpvt. 27. § (5) bekezdése alapján egyaránt növelni kell a Veolia és BWI, mint végső irányítók által (közvetlenül vagy közvetetten) közösen irányított vállalkozások (Csatorna-csoport tagjai, ÉTV, ÉTCS²) nettó árbevételének felével ($[...] + [...] + [...] / 2 = [...] \text{ milliárd forint}$).
- 21) A két vállalkozáscsoporthoz az előzőek szerint kapcsolódó, az összefonódást megelőző (2014.) évben elért együttes nettó árbevétel meghaladta a tizenötmilliárd forintot, és ezen belül mindkettő esetében az ötszázmillió forintot ($[...] + [...] = [...]$; illetve $0 + [...] = [...]$ milliárd forint), ezért a kérelmezett összefonódáshoz a Tpvt. 24. § (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.

V.

Az összefonódás értékelése

- 22) A Tpvt. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális-, vertikális- és portfólió hatásait vizsgálja [lásd a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Versenytanács elnökének 1/2014. számú közleménye (a továbbiakban: Közlemény) 11. pontját]. A Tpvt. 30. § (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal engedélyezi az összefonódást, ha - az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve - az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon (14. §), különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.
- 23) A Tpvt. 14. § értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett árupiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni

² Lsd. 1. sz. lábjegyzet

az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.

- 24) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Erdemben azonban csak azon piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti 23) pont első mondata szerinti versenyhatások fennállhatnak.
- 25) Az adott esetben versenyhatások abból és csak abból adódóan keletkezhetnek, hogy a Veolia és BWI által az összefonódást megelőzően (közvetlenül vagy közvetetten) közösen irányított vállalkozások az összefonódás következtében a Veolia egyedüli irányítása alá kerülve egy vállalkozáscsoportba kerülnek a Veolia-csoport eddigi tagjaival.

Horizontális hatás

- 26) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyek azonos (eladói vagy vevői) oldalán az összefonódásban résztvevő mindkét vállalkozáscsoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van.
- 27) A Veolia-csoportnak, illetve a Veolia és a BWI által közösen irányított vállalkozásoknak az azonos tevékenysége a vízi közműszolgáltatás, melyet azonban különböző településeken végeznek. A tevékenység jellege alapján [lásd 13) és 14) pont] azonban az egyes települések (illetve egy hálózathoz tartozó települések együttese) elkülönült földrajzi piacokat alkotnak, mire tekintettel az összefonódás nem jár együtt horizontális hatással.

Vertikális és portfólió-hatás

- 28) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha van olyan érintett piac, amelyen az egyik vállalkozáscsoport eladóként, a másik pedig vevőként van jelen, azaz a két vállalkozáscsoport a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykedik. Ez ugyanis megteremtheti az érdekeltséget arra, hogy az egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely (vagy mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprés révén stb.).
- 29) A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozáscsoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói

(forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozáscsoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes lehet versenyt korlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.

- 30) A Veolia-csoport jelenlegi és az összefonódás következtében a Veolia-csoportba kerülő vállalkozások tevékenységi köre között az előzőek szerinti vertikális és portfólió jellegű kapcsolódás sem azonosítható, ezért káros vertikális, illetve káros portfólió hatással sem kell számolni.

Összegzés

- 31) Az előzőekre tekintettel az eljáró versenytanács a Tpv. 76. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdése alapján tett vizsgálói indítvánnyal – a kérelmezett összefonódást engedélyezte.

VI. Eljárási kérdések

- 32) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal jár el versenyfelügyeleti eljárásban e törvény rendelkezéseinek megsértése esetén - a 86. § (1) bekezdése alapján a bíróság hatáskörébe tartozó ügyek kivételével -, továbbá azokban a hatósági ügyekben, amelyek tekintetében törvény az eljárást a hatáskörébe utalja, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 33) Az eljáró versenytanács határozatát – a Tpv. 73. § (2) bekezdése és 74. § (1) bekezdése alapján – tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 34) Az eljáró versenytanács jelen eljárásban alkalmazta a Tpv. 63. § (2) bekezdésének d) pontját, amely szerint a határozatot 30 napon belül kell meghozni, amennyiben a Tpv. 72. § (3) bekezdése alapján nem szükséges az összefonódás piaci hatásainak teljes körű vizsgálata, mert az összefonódás a Tpv. 30. §-ra figyelemmel nyilvánvalóan nem eredményezi a verseny jelentős csökkenését az érintett piacon.
- 35) A kérelmező a Tpv. 62. § (1) bekezdés b) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat előzetesen leróta.
- 36) Az eljárást befejező döntést a jelen esetben 35) pontban foglaltak szerint 30 napon belül kell meghozni. Az ügyintézési határidő kezdő napja a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 33. § (5) bekezdése és 65. § (1) bekezdése alapján a kérelem beérkezését követő nap, azaz 2015. június 30. Ennek megfelelően - tekintettel a Ket. 33.§ (3) bekezdésének c) pontjára, melynek értelmében a hiánypótlás kiadásától és a tényállás tisztázásához

szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig eltelt idő (a jelen eljárásban: 2 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít bele - az ügyintézési határidő 2015. július 31. napján jár le.

- 37) A Tpv. 44. § 2012. február 1-jétől hatályos szövege a versenyfelügyeleti eljárás tekintetében sem zárja ki a Ket. 72. § (4) bekezdésének alkalmazhatóságát. A hivatkozott jogszabályhely a) pontja értelmében indokolást és jogorvoslatról való tájékoztatást nem tartalmazó egyszerűsített döntés hozható, ha a hatóság a kérelemnek teljes egészében helyt ad, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél, vagy a döntés az ellenérdekű ügyfél jogát vagy jogos érdekét nem érinti. Az eljáró versenytanács azonban a jelen eljárásban – bár határozatában az összefonódás engedélyezésére irányuló kérelemnek helyt adott – nem látta indokoltnak az egyszerűsített döntés alkalmazását. Ezen döntésénél az eljáró versenytanács tekintettel volt arra, hogy álláspontja szerint döntése indokolása mellett méltányolható közérdek szól az összefonódás közvélemény által kiemelten figyelemmel kísérése okán [lásd a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 3/2014. számú közleménye 17. ha) pont].

- 38) Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2015. július 21.

Dr. Bara Zoltán s.k.
előadó versenytanács tag

dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
versenytanács tagként eljárva

dr. Miks Anna s.k.
versenytanács tag